

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.10.2002, sp. zn. 29 Odo 269/2002, ECLI:CZ:NS:2002:29.ODO.269.2002.1

Číslo: 17/2005

Právní věta: I. Má-li dojít ke snížení počtu jednatelů společnosti s ručením omezeným oproti počtu jednatelů uvedených ve společenské smlouvě, musí být odpovídajícím způsobem změněna společenská smlouva. II. Pouhé odvolání jednatele, aniž by byl vzápětí nahrazen jiným, není změnou společenské smlouvy. Takový postup nevede ke změně počtu jednatelů společnosti, v souladu s ustanovením § 135 obch. zák., ve vazbě na ustanovení § 194 odst. 1, věty první, obch. zák., však zakládá povinnost společnosti (její valné hromady) jmenovat do tří měsíců nového jednatele.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.10.2002

Spisová značka: 29 Odo 269/2002

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obchodní společnost

Předpisy: § 135 předpisu č. 513/1991Sb.
§ 194 předpisu č. 513/1991Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 12. 9. 2001 změnil V r c h n í s o u d v Praze usnesení M ě s t s k é h o s o u d u v Praze ze dne 15. 5. 2001, kterým tento soud vyslovil neplatnost usnesení valné hromady S. T., s. r. o. (dále jen „společnost“), konané dne 2. 7. 1999 (dále jen napadaná valná hromada“), přijatých pod bodem 2. a 3. zápisu z valné hromady tak, že návrh zamítl.

V odůvodnění svého usnesení odvolací soud uvedl, že – jak zjišťuje ze zápisu z valné hromady – byli na valné hromadě přítomni všichni tři společníci. Pod bodem 2. byl jednomyslně schválen návrh na odvolání navrhovatele z funkce jednatele. O změně společenské smlouvy se nejednalo. Pod bodem 3. byl jednomyslně udělen souhlas k převodu obchodního podílu navrhovatele na společníka, MUDr. A. K. Z pozvánky na valnou hromadu odvolací soud zjistil, že tato záležitost v ní nebyla uvedena.

Dále uvedl, že „na valné hromadě bylo rozhodnuto o odvolání jednoho z jednatelů (navrhovatele) z funkce podle § 125 odst. 1 písm. f) obch. zák. „Rozhodnutí je v souladu s právem, je platné. O změně společenské smlouvy rozhodováno nebylo – v zápise z valné hromady nic takového uvedeno není. Proto nebyl ani nutný notářský zápis z valné hromady“. Poté odvolací soud konstatoval, že druhým napadeným usnesením valné hromady „byl dán podle § 115 odst. 1 obch. zák. souhlas k převodu

obchodního podílu.“ „Rozhodnutí je v souladu s právem, je platné.“ Okolnost, že tato záležitost nebyla uvedena v pozvánce na valnou hromadu není důvodem pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. „Lze připustit, že došlo k porušení ustanovení § 129 odst. 1 obch. zák., ve znění platném v době konání valné hromady, nicméně nemělo to závažné právní následky, když všichni společníci s projednáním záležitosti souhlasili (jak lze dovodit z faktu, že jejich rozhodnutí o záležitosti bylo jednomyslné).“ Proto odvolací soud změnil rozhodnutí soudu prvního stupně. Proti usnesení odvolacího soudu podal navrhovatel dovolání. Důvod přípustnosti dovolání ani dovolací důvod v dovolání neuvedl, z jeho obsahu však vyplývá, že napadá nesprávné právní posouzení a nedostatky skutkových zjištění.

Dovolatel tvrdí, že odvolací soud se vůbec nevypořádal s rozhodnutím Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 15 Co 11/93, podle kterého je určení prvních jednatelů jednou z podstatných náležitostí společenské smlouvy. Má-li dojít ke snížení počtu jednatelů, může se to stát pouze změnou společenské smlouvy. Měnit společenskou smlouvu patří do působnosti valné hromady, a to postupem podle § 127 odst. 1 písm. d) obch. zák. Není proto podstatné, zda valná hromada chtěla provést změnu společenské smlouvy, ale to, že valná hromada měla postupovat v souladu se zákonem. Podle dovolatele lze dospět k závěru, že každý „úkon, který ve svém důsledku mění ustanovení společenské smlouvy“ je nutno provést „formou notářského zápisu.“

Dovolatel dále namítá, „že v podstatě zápis ze zasedání valné hromady nebyl ten den, kdy valná hromada byla prováděna, učiněn.“ MUDr. A. K. si pouze psal jakési poznámky, se kterými navrhovatel nebyl seznámen a nebyly mu předloženy k podpisu. „Celý zápis ze zasedání valné hromady je v podstatě zmanipulován, neboť tento zápis byl učiněn teprve několik dní po svolání valné hromady, proto také zápis je podepsán pouze MUDr. K.“ Dovolatel rovněž namítá, že zápis neobsahuje jméno předsedy valné hromady, zapisovatele, ověřovatelů zápisu a osob pověřených sčítáním hlasů, jak to ukládá ustanovení § 188 odst. 2 obch. zák., „které se potažmo též vztahuje na společnost s ručením omezeným.“

Dovolatel rovněž tvrdí, že není pravda, že by on „v této věci vůbec hlasoval tak, že by jednomyslně sám hlasoval pro MUDr. K., který by měl být předsedajícím, vůbec nebyl zvolen ani zapisovatel, což by měla být jiná osoba než MUDr. K., neboť tím by také byla zajištěna objektivita tohoto zápisu“. V zápisu jsou uvedeny „skutečnosti, které se vůbec na valné hromadě neprobíraly a nebyly také ani odhlasovány.“ Namítá též, že MUDr. K. s MUDr. T. jako svědci „potvrdili i určité skutečnosti, respektive alibi ve svůj prospěch a soud zcela přehlédl proč navrhovatel jako další společník zápis ani nepodepsal, ani nebyl pověřen sčítáním hlasů.“

Z výpovědi MUDr. T. podle názoru dovolatele vyplývá, že ani ona „nepotvrzuje, že by navrhovatel v průběhu hlasování byl pro své odvolání když vypovídá „...jednalo se o odvolání p. K. jako jednatele, kdy proběhlo hlasování. Pro jsem byla já a dr. K..“ „...pan K. řekl, že ano, ale následně bylo hovořeno o nějakých podmínkách a byly ohledně toho nějaké dohady, na které si přesně nevzpomínám“. Dovolatel uvádí, že ony podmínky a dohady byly o požadavku, že k odvolání jednatele je třeba změny společenské smlouvy k čemuž není dostatečný počet hlasů, když navrhovatel se svým odvoláním nesouhlasí.

K usnesení, kterým mu měl být dán souhlas k převodu obchodního podílu, dovolatel namítá, že na valné hromadě nebylo o takovém souhlasu vůbec jednáno, natož hlasováno. O tom svědčí i výpověď MUDr. T., která k bodu 3. jednání valné hromady uvádí, že „bod 3 byl částečně projednáván, přesně o čem, nevím, neorientovala jsem se, k ničemu jsem žádné podněty nebo námítky nevznášela.“ Dále pak se zabývá problematikou odvrácení konkursu.

Navrhovatel se domnívá, že napadaná rozhodnutí valné hromady mu znemožnila „výkon jeho majetkových práv ve statutárním orgánu společnosti, zneužívajícím způsobem ho znevýhodnila vůči druhému společníkovi a vzhledem k tomu, že do dnešního dne se nekonala žádná další valná

hromada, ačkoliv žádosti na její svolání byly prokazatelně doručeny jedinému jednateli MUDr. K., byl navrhovatel tímto jednáním na dlouhou dobu a dosud stále je zbaven možnosti výkonu svých majetkových práv ve společnosti.“

Navrhovatel požaduje, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Podle části dvanácté, hlavy první, bodu 17., zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 1. 2001).

Podle ustanovení části dvanácté, hlavy první, bodu 13. zákona č. 30/2000 Sb., se pro řízení ve věcech obchodního rejstříku a o některých otázkách obchodních společností, družstev a jiných právnických osob zahájena na návrh, který byl podán přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona v prvním stupni použijí dosavadní právní předpisy.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 o. s. ř.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

Vzhledem ke dni konání napadané valné hromady posuzoval dovolací soud věc podle obchodního zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 2000.

Z rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 11. 1993 sp. zn. [15 Cm 11/93](#), uveřejněného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 41/1995 skutečně vyplývá, jak tvrdí dovolatel, že má-li dojít ke snížení počtu jednatelů společnosti s ručením omezeným oproti počtu prvních jednatelů uvedených ve společenské smlouvě, musí být odpovídajícím způsobem změněna společenská smlouva.

Naproti tomu však není pouhé odvolání jednatele, aniž by byl vzápětí nahrazen jiným, změnou společenské smlouvy. Takový postup nevede ke změně počtu jednatelů společnosti, v souladu s ustanovením § 135 ve vazbě na ustanovení § 194 odst. 1, věta první, obch. zák. však zakládá povinnost společnosti, resp. její valné hromady, jmenovat do tří měsíců nového jednatele. S účinností od 1. 1. 2001 pak má nesplnění této povinnosti - nebude-li splněna ani do tří měsíců od účinnosti zákona č. 370/2000 Sb. - důsledky podle ustanovení § 194 odst. 2, věta druhá až pátá, obch. zák.

Proto Nejvyšší soud uzavřel, že usnesení napadané valné hromady o odvolání jednatele, přijaté pod bodem 2., nebylo usnesením o změně společenské smlouvy, a proto o něm nebylo potřeba pořizovat notářský zápis. K jeho přijetí pak postačovala prostá většina hlasů přítomných společníků, jejíž dosažení dovolatel nezpochybňuje.

V rámci posuzování platnosti usnesení o souhlasu s převodem obchodního podílu přijatého pod bodem 3. zápisu z napadané valné hromady odvolací soud konstatoval porušení zákona spočívající v tom, že projednání takového souhlasu nebylo uvedeno v pozvánce na valnou hromadu, dovodil však, že toto porušení nemělo závažné právní následky. Tento svůj závěr opřel o to, že s přijetím uvedeného usnesení všichni společníci souhlasili. Odvolacímu soudu však je v této souvislosti nutno vytknout, že se nevypořádal s námitkou dovolatele, že o tomto usnesení valná hromada nehlasovala. Za vyvrácení této námitky přitom nelze považovat pouhé konstatování, že rozhodnutí společníků o

této záležitosti bylo jednomyslné, které učinil odvolací soud v rámci odůvodnění toho, že napadané usnesení nemělo závažné právní následky. V tom směru je tedy skutkové zjištění odvolacího soudu vadné, když soud vzal v úvahu skutečnosti, které nevyplývaly z provedených důkazů ani přednesů účastníků.

Proto Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), rozsudek odvolacího soudu v rozsahu, kterého se pochybení soudu týká, zrušil (§ 243b, věta za středníkem, o. s. ř.) a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, věta první, o. s. ř.).